

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši št. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Boj med slovanstvom in germanstvom.

Ko je na Balkanu izbruhnila vojna, so bili Nemci veseli. Nadejali so se večinoma vsi nemški listi, razen „Reichsposte“, da bodo Turki Slované zmeli. Prav nič niso mislili, da bodo slovanske armade dosežale tako sijajne uspehe in da Turki ne bodo imeli niti jedne zmage. Najmanj so pa pričakovali, da se bodo zmagovite slovanske armade tako naglo pojavile na bregovih Jadranskega in Egejskega morja.

Sedaj je prišlo ravno narobe. Zmeta in na vse vetrove raztepena je turška armada. Turki vojaki so izgubili pogum in oblasti morajo goniti v vojno zlasti turške častnike, ki so dezertirali. Izginila je zadnja nada velevlastij, da bi se na Balkanu ohranil Status quo in da bi Turki v Evropi sploh še prišli do veljave.

En narod je pa, ki je prirasel h srcu nemškimi diplomatom, to so Arnavti. Grozne krivice so prej vedno delali Arnavti Srbom, jih morili in jim ropali posestva, a nihče se ni gnil. Sedaj se pa zahteva za Arnavte avtonomija. Kdo naj verjame, da naj ta ljubezen velja njim? Gre se za to, da Slovani na Balkanu ne postanejo močni. Vedno bojevitih Arnavti bi bili le sredstvo, da se doseže ta cilj. Diplomati nočejo imeti miru na Balkanu, ako Nemštvo ne dobi ondi predpravice.

Pričelo se je tedaj rožljanje s sabljo. Nemci hujskajo Avstrijo, da naj udari, ker se Srbi nočejo ukloniti in obljubiti, da bodo pustili Albanijo in Jadransko morje nedotaknjeno, in ker ne dovolijo Avstriji predpravice. Bili so zadnje dni veliki posveti v Budimpešti. Tja je prišel prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki je bil sprejet od cesarja in ki je tudi sam sprejemal razne dostojanstvenike. Tam so bili na posvetih tudi: vojni minister Auffenberg, šef generalnega štaba Schemua, avstro-ogrski poslanik v Belgradu Štefan pl. Ugron,

ter avstrijski zunanji minister grof Berchtold. Prišel je posredovat v Budimpešto tudi predsednik bolgarskega narodnega sobranja Stojan Danev. Ugron je nesel Srbiji poziv, da naj se enkrat za vselej rešijo zadeve med Avstrijo in Srbijo. Listi pripovedujejo, da za zahtevami Srbije odločno stoji Rusija in da že zbira vojsko. Z Rusijo je sporazumljena Francoska in detoma Angleška. Nemčija drži z Avstrijo in na videz tudi Italija. Albancem je zrasel pogum in že hočejo proglašiti neodvisnost svoje dežele.

Proti vojni s Srbi so v Avstriji vsi Slovani. Zastopniki Slovanov so zadnje dni v državnem zboru in v delegacijah dovolj jasno povedali svoje mnenje: Ne v boju proti Slovanom, ampak v prijaznosti in pravičnosti do Slovanov leži mogočna bodočnost Avstrije. Socijalni demokrati so proti vsaki vojni Avstrije, ker vedno le zbirajo svoje moči za notranje revolucije. Sedaj v tem slučaju so proti Srbiji in se potegujejo za samostojnost Albanije, ker vedo, da bi potem prišlo do zmed, v katerih jim cvete pšenica. Nemci bi prav radi zavojevali Balkan, samo nemške krvi se jim škoda zdi žrtvovati v zaslužjenje balkanskih Slovanov.

Kdaj bode tega konec? Odločilo se bo te dni. Slovenci bomo vedno ostali Avstriji zvesti, in, če bo zahtevala patriotska dolžnost, radi žrtvovali življenje in imetje, toda za orodje germanskim nakanam nočemo biti, in zato kličemo v sedanjem resnem trenutku: Proč z vojno!

Vojna na Balkanu.

Srbska bojišča.

Pri Kumanovu pobite in razpršene turške čete so se umikale naravnost proti jugu, na Skoplje, Veles in Prilep. Zasedli so Turki, ko so bili premagani pri Velesu, neko sotesko pri Prilepu. Na nedostopnih vrhovih med skalovjem in prepadi so napravili nasipe in gori zvelikli topove.

Dne 4. novembra zjutraj sta se prikazala pred vhodom soteske dva polka prednje straže vojske princa Aleksandra. Prva turška baterija jih sprejme s silnim ognjem. Polka sta nadaljevala pot in dospela v sotesko; držala sta se pa kolikor mogoče pod baterijami, da niso kroglje letele nanje. Drugi polki so sledili prvim in nadaljevali prodiranje, a so se morali ustaviti, ker so druge baterije in strelji iz pušk silovito nanje treskali. Srbska artilerija je hotela obstreljavati turško, a teren je bil tak, da ni mogla najti pozicije. Tudi ogenj iz pušk ni mogel do živega sovražniku v nasipih. Srbi so prenehali s streljanjem in izkušali priti naprej po soteski, a šli so le z malim uspehom. Položaj je postajal nevzdržljiv. Na drugo stran je bilo treba priti, naj stane, kar hoče. Peti polk pleza z nasajenim bajonetom po skalovju, a z vrhov grme topovi. Kri je tekla v curkih po skalovju, cele vrste so padale v prepade in so se valile po strmih plazovih, a napadi se niso ustavili. Vse pozicije so bile vzete z golim orožjem. Vgnjezdeni turški bataljoni so se spustili v beg proti Prilepu, kjer so skoro zaprli izhod iz soteske, a tu jih je sprejela srbska baterija, edina, ki je zavzela tu pozicijo.

Zvečer je bila vsa soteska zavzeta in vsa srbska armada je prenočila pred sotesko, pred zadnjimi turškimi nasipi po vrhovih okoli Prilepa. Boj proti Prilepu se je pričel dne 5. novembra. Ker so bila tudi ta tla neugodna za artilerijo, so se nadaljevali napadi z bajoneti. 17. polk je imel ta dan največjo nalogo.

Popoldne so zapustili Turki zadnje pozicije in pobegnili proti Bitolju. Srbi so pa zasedli Prilep brez bojev.

Isti dan, ko je Prilep padel, je napadel drugi del srbske vojske iznenada Turke, ki so branili prelaz Demir Kapu, ključ proti Solunu, kjer so bili Turki po hudem boju pognani v beg. Turki so pobegnili čez Vardar proti jugu s tako naglico,

PODLISTEK.

Za poklicem.

Spisal Peter Bohinjec.

Dalje.

III.

„O blagor možu, ki ne gane, ne zmoti ga podoba lepa! Britkosti srčne so neznane, neznana mu ljubezen slepa.“
Levstik.

Polona, sestra župnika Zalokarja, je ugašala sveče, ki so gorele po oknih župnišča, ker je mimo šla velikonočna procesija. Zadovoljno se je smejala in oko ji je rosilo, ko je stala za rožami, za svečami, in videla pod nebom stopati svojega ljubljence Žigo Kinskega v duhovski obleki.

„O, gospod Žiga!“ ga je pozdravila po procesiji v veži, ko je nesla žegen na mizo.

„Polonica, pozdravlja Vas Anka in Vas prosi, da bi ji prihranili semen od tistih tulipanov, ki jih imate na vrtu“ pravi Žiga.

„Kakršnih semen hoče, bo dobila. Imam jih še druge vrste, Vam gospod Žiga, pa najbolj ugaja vrtna mačeha, kajneda?“

„Bil sem prijatelj rož, Polonica, pa me je zadnji čas vse to minulo. Toliko skrbij se suče v moji glavi, da že komaj čakam, kdaj se zapro za mano v Ljubljani vrata semenišča.“

„Nič ne tarnajte, gospod Žiga! Saj imate prijateljev na izbiro in kar želite, vse se Vam bo zgodilo. Moj brat ima skrb za Vas, kakor

zase, vsak dan Vas omenja in pomiluje. Tudi Vaša teta v Brinjevcu je dobra gospa in ljubi Vas kakor svoje oko.“

„Vi ste dobri, Polonica. Vselej ste mi bili naklonjeni in spominjam se, kako ste mi pomagali, ko me je bil lansko leto moj poredni „Vuk“ prevrnil v blato.“

„Vuk je pa res poreden. Le pomislite, gospod Žiga, kaj mi je danes nagodel. Pustila sem duri pri kuhinji odprte, ko sem zgoraj po oknih sveče prižigala za procesijo. Hlapec Grogga je Vuka menda pozabil privezati k jaslim. Primahal je že iz hleva čez dvorišče in šel Vas iskat v kuhinjo. Na mizi sem imela velikonočni kolač. In glejte nesnago! Ko stopim v kuhinjo, je bilo že polovico kolača v njegovem želodcu. Pomislite, kolač, pa blagoslovljen!“

Žiga se je nehoté zakrohotal svojem Vuku, obenem pa obetal, da ga bo kaznoval.

V tem pride iz cerkve župnik. Zajuterk je bil na mizi in župnik je povabil bogoslovca na kolač.

„Pojutrišnjem pojdem v Mesto. Povabim te, da me spremliš in potem kar z novomeško pošto odrineš v Ljubljano,“ pravi župnik.

„Hvala Vam prisrčna, gospod župnik!“ odgovori Žiga. „Jutri uredim še vse doma, kar je neobhodno potrebno, se poslovim od očeta in hajd nazaj v Ljubljano.“

„Oče se torej ženi. Pač je treba! Kako lepo življenje bi imeli na stara leta, pa nočejo! Vendar ne brani jim!“

„Res čudno! Ko bi jaz take misli nosil po glavi, bi mi ne bilo toliko zameriti. Ali — pa pustimo to! Bog jim daj srečo! Prosim pa, gospod župnik, da mi sporočite, če se kaj posebnega dogodi. Saj veste, da sem Vam že parkrat razodel svoje misli. Mojega posestva ne bo nihče drugi imel, kakor sv. Kancijan.“

Župnik Zalokar je bil velike, močne postave. Še zdaj, ko že dvestoinpetdeset let trohni njegovo truplo v kripti škocijanske župne cerkve, se poznajo sledovi njegove orjaške postave v hrastovi krsti. Volnene rjave nogavice ima na nogah, gumbi še leže po vrsti na preperlem talarju in svetinja sv. Ignacija Lojolanskega, njegovega patrona, je še ohranjena od njegovega molka.

„Le možak bodi, dragi moj Žiga!“ reče župnik. „Vse bomo poskrbeli, ti pa pridno študiraj, da izvršiš bogoslovne nauke. Duhovnik, pa brez znanja, je malopomemben. Jaz sem bil tudi priden, ko sem bil mlad, in sem v Padovi postal „Magister philosophiae“, kakor veš, pa nikoli mi ni bilo žal, da sem se veliko učil. Studium, studium! Tako je nam klical skoro vsak dan naš profesor blaženega spomina. Seve, prva stvar pa je ljubezen božja. „Initium sapientiae timor Domini.“*) Župnik vstane in govor nadaljuje:

„Ko pa se povrneš kot novomašnik, tedaj vedi, da se bo naše veselje kosalo s tvojim. Radost se bo vsem faranom brala na obrazu, stara teta se bo pomladila, če tvoj bo pozabil,

*) Začetek modrosti je strah božji.

da niso niti zrušili mostu pri Davidovem, odkoder vodi pot v Strumico. Tako je bilo zavzeto tudi to mesto, ki so ga zapustili Turki brez brambe.

Vzhodna prva srbska armada je imela po bitki pri Prilepu hud boj s Turki pri Kičevu, kjer so se bile zbrale one turške čete, ki so zbežale iz Skoplja preko Tetova in Gostivara proti Debru. Turki so pri Kičevu imeli poleg artilerije še okoli 20 bataljonov pešcev. Boj, ki se je bil na vrhovih Mahmudvode, Gačan in Drenkova, je trajal šest ur. Turki so se umaknili proti Bitolju in so pustili na bojišču 8000 mrtvih in ranjenih. Srbov je bilo ranjenih in ubitih 3000. Dobili so Srbi 8000 pušk in precej streliva. Prebivavci Gornje in Male Reke so prijazno pozdravili prodirajoče Srbe. Arnavti so se začeli udajati. Njih vodja Sabrija je izjavil da je pripravljen pomagati srbskim oblastim, da se bo naglo izvršilo razoroženje arnavtskega ljudstva. Nekateri Turki pa begajo v velikem strahu pred Srbi semtertja in ne morejo nikjer najti mesta.

General Janković je prišel s svojo armado v Lješ in se je združil s Črnogorci, nato je pa odšel proti Draču na Jadranskem morju. Zapadel je sneg. Srbska vojska se le počasi more pomikati naprej, ker je vse zasneženo in pritiska hud mraz. Več srbskih vojakov je zmrznilo.

Kralj Peter se v Skoplju proti prebivavcem prav prijazno obnaša. Obiskal je bolnišnice in druge zavode. V avdijenci je sprejel zastopnike veroizpovedanj in jih potem povabil na obed. Turki so bili dali pri dohodu Srbov vse džamije zapreti. Ko je kralj Peter obiskal Muratovo džamijo in pokazal, da hoče biti na vse strani enako pravičen, so postali Turki bolj zaupljivi.

Bolgarska bojišča.

Na Bolgare so navalili Turki svoje najboljše vojne moči, ker so si mislili: Če Bolgare poženemo nazaj, bodo tudi drugi zbežali. Zato je padlo veliko Bolgarov, samo pri Ljule Burgasu je bilo ubitih in ranjenih 15.000. Vlada javno ne razglasa njihovih imen, tako da Bolgari danes še ne vedo, koliko žalosti jim prinese ta vojna.

Hud odpor so napravili Turki pri Čataldži, kamor so zbrali vse sile iz Evrope in Azije. Pred Čataldžo so Bolgari osvojili že vsa mesteca Rodosto, Erlegti, Silivci in Midijo.

Druga bolgarska armada, ki oklepa Odrin, je zavzela pred mestom trdnjavi Karkaltepe in Papatcepe (tepe = grič). Dvakrat so že Turki poizkusili rešiti se z napadom iz Odrina, pa so jih obkrat Bolgari pognali nazaj in jih veliko pobili. Ponavljali so se hudi boji za utrdbo Maraš, dokler je niso Bolgari za trdno zasedli. Potem

kar je bilo, celo tvoj Vuk se ti bo priklonil. In če nam bo usoda mila, prideš za kapelana v Škocijan. Skupaj bomo jeli, skupaj peli, skupaj delovali v vinogradu Gospodovem."

Zaiskrile so se žive oči župniku, srce mu je kipel radosti in prijateljski je poljubil ob slovesu svojega bogoslovca.

Žiga je ginjenega srca govoril besede hvaležnosti in solza ljubezni je kanila na njegovo lice. Potrjen v dobrih sklepih se je poslovil tudi pri Polonici, zajahal svojega Vuka in izginil proti Hudenjam.

Vetrič je pihljaj od severa in je obudil Žigi spomine na dijaška leta. Spomnil se je, kako je hodil na obiske v zburški grad, kako je dvoril lepi grofici Burgštalski in ji zaprisegel zvestobo... Pa ti časi so bili kratki, so bili nori in mati grofica Alemana Zburška je imela svoje veselje nad zaljubljenim dijakom.

Zdaj je grofica Renata omožena z baronom Wintershofenom. Hudenjski bogoslovec je zmajal z glavo in napol glasno vskliknil: „Otročarije! Zdaj smo možaki!"

In Vuk je pokimal z glavo, kakor bi bil razumel svojega gospodarja, ter je skokoma zdrčal čez ozki jarek, po katerem je šumljal bistri potoček...

IV.

„Takrat kmetje niso bili tako zamorjeni in ponižni, kakor danes.“ Fr. Šumi: „Lj. Zvon“ 1884.

Za škocijansko župno cerkvijo stoji mala hišica, napol zidana, napol lesena. Preperela slamnata streha jo krije, hrastove stene zijajo in kamen za kamenom se ruši iz starega zidu.

so Bolgari napravili še trdnejšo verigo okrog Odrina. Prišli so jim na pomoč tudi Srbi.

Zaradi vednih neuspehov je turška vlada postala tako razkačena, da namerava pozapreti vse mladoturške voditelje.

Črnogorska bojišča.

V Peči je srbski general Živković obiskal črnogorskega brigadirja Janka Vukotića. Generala sta se poljubila in si predstavila spremstvo.

Dne 4. novembra so Črnogorci pod vodstvom brigadirja Vesovića zavzeli Djakovo. Na večer je prišel v Djakovo del srbske vojske iz Prizrena.

Vse kaže, da bode zgodnja letošnja zima velika sovražnica vojne, posebno tistega vojaštva, ki mora nočindan bivati na prostem. Na črnogorski planoti okoli Cetinja je že dne 6. t. m. zapadel velik sneg. Od nikoder ni mogla priti v Cetinje nobena pošta. Kdo naj dela gaz? Moški so vsi na bojišču. Poslali so tedaj 200 turških vojakov nizamov, katere imajo ondi vjete, na ceste sneg kidat.

Zveza med Skadrom in sv. Ivanom di Medua je bila zaradi poplave prekinjena in Martinovičevi vojski se je težko pošiljalo hrano in strelivo.

Pred Skadrom Črnogorci ne morejo naprej. Kaže se, da imajo Turki v Skadru dobre vojake in dobre topove. Črnogorci pa nimajo za obleganje modernih trdnjav pripravnih topov, in zato jim vsa njihova hrabrost nič ne pomaga. Razen tega Črnogorcem zelo nagaja stalno slabo vreme, sneg in povodnji. Čete generala Vukotića, ki so ukrotili Arnavte v okolici Djakovarja, in čete generala Živkovića so prišle Črnogorcem pred Skadrom na pomoč.

Grška bojišča.

Po hudem boju so Grki premagali Turke pri Pentapigodiji in potem šli proti Janini.

Solun se je udal Grkom zadnji petek zvečer in z mestom se je podala tudi posadka, 25.000 mož, in trdnjava Karaburun brez strela. S tem so Turki pokazali, da so izgubili ves pogum. Pripoveduje se, da sta drugi dan zjutraj na čelu bolgarske vojske prikazala poleg grškega prestolonaslednika in njegove vojske v Solun tudi bolgarska princa Boris in Ciril in da je tačas tja prišla tudi srbska vojska. Dne 11. t. m. je Solun obiskala princezinja Zofija, sestra nemškega cesarja. Solun bodo upravljali skupno grški, bolgarski in srbski uradniki. Dne 12. t. m. je slovesen vhod v Solun imel grški kralj in ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

Hišica je zburske graščine in prebiva v nji Gliha Povše. Ta je imel pred 20. leti svojo kmetijo na Druščah. Pri koledu v Brinjevcu je pa preklal glavo Vlahinji Petki in za kazen je izgubil svojo kmetijo na Druščah. Vrhutega mu je kostanjeviški pater naložil za pokoro, da mora romati na božjo pot v Ahen. Ko se je izpokorjen vrnil v domovino, ga je škocijanski župnik Uršič vzel za hlapca in pozneje ga postavil za cerkovenika župne cerkve.

Uršič je bil star mož in ni imel več v oblasti svojih župljanov. Zato je moral njegov naslednik Ignacij Zalokar z odločno roko poseči v župne zadeve in odpraviti nered.

Ljudje so bili v tistih časih pobožni, pa tudi vražasti čez mero. Tako je tudi cerkvenik Gliha, ki je svoj god praznoval o sv. Golu, vso moč za odvrnitev hude ure pripisoval močnemu in dolgemu zvonjenju. Ako se je v poletnih dnevih le količkaj pooblačilo, brž je letel pod zvonik in naganjal veliki zvon da se je zvonik tresel. Nekoč se je primerilo, da je treščilo v zvonik. Toliko da je Gliha odnesel kožo pred strelo. Župnik mu je prepovedal dolgo zvonjenje ter mu naročil, da mora ob bližajoči se nevihti vselej poprej njemu naznaniti, če bo zvonil. Cerkovnik se ni hotel pokoriti župniku ter je tudi župljane hujskal, da naj se upró župnikovim zapovedi. Župnik Zalokar je potem v nedeljo s prižnice svaril ljudi in izjavil, da bo odstavil cerkovnika, zlasti še zato, ker z žlindro od zvonov uganja velike kupčije, in ker je celo od sv. olja jemal in prodajal ljudem v praznoverske namene.

Kar je župnik odločil, to se je zgodilo. Župljani so bili zelo razburjeni in so pretili župniku na razne načine, da bi ga ostrašili. Po-

Gospodarski del.

Novo pomoč našim kmetovavcem.

Splošno se čujejo pritožbe, da kmetovavec nima od truda in dela na svoji kmetiji nobenih koristi in kaj pičle, največkrat pa nobenih dohodkov.

Marsikdo prevzame od staršev zadolženo posestvo in jim mora dajati visok užitek. Stroškov ima torej dovolj, dohodkov pa nobenih. Ni čudno, če izgubi pogum. Vsakdo bi rad zvečal pridelke in doneske svoje posesti sploh, ali kako? Isto-tako bi rad izvedel, kako stoji njegovo posestvo, mu li donša dohodkov ali izgubo. Kje naj dobi odgovor? Sam ne more najti odgovora, in kar tako tjavendan gospodariti se pravi drveti v pogubo. Točnih odgovorov in nasvetov moremo najti le, če svoje posestvo z vsemi njegovimi deli natančno poznamo. To je pa zopet mogoče edinole z vestnim opazovanjem in natančnim zapisovanjem vseh izdatkov in prejemkov.

Pri c. kr. Kmetijski družbi kranjski v Ljubljani se je osnoval urad za kmetijsko knjigovodstvo, ki ima namen, pomagati udeležencem na ta način, da jim izkuša napraviti knjigovodstvo prav lahko in breztrudno. Ni se bati, da bi ne mogli zvrševati navodil tega urada. Vse je kaj enostavno urejeno in je malo pisanja, ker se vsi računi zvrše v osrednjem uradu. Vsako leto se napravi popis vašega posestva z našo pomočjo in vsak teden se pošljete en zapisek tega, kar ste prejeli, oziroma izdali. To je vse in kaj lahko. V uradu se vodijo posebne knjige in ob koncu leta se vam natančno pove, katere panoge vaše kmetije se izplačujejo in katere ne. Pove se vam še marsikaj in se vam da nasvet, kaj bi kazalo ukreniti, kaj začeti in kaj opustiti. Kaka izprememba se pa more seveda izvršiti le tedaj, če se sami za to odločite. Proti nam nimate drugih obveznosti, kakor edino to, da nam o pravem času, natančno in popolnoma resnično poročate vse dogodke, ki se pri vas dogajajo in se kmetije tičejo.

Nekateri se bodo seveda na tihem vprašali: „O, ali ni to morebiti kaka past, da nam nalože še večjih davkov?“ Brez skrbi! Prvič so dohodki iz kmetij jako pičli in drugič je uradovanje naše popolnoma tajno. Le samo voditelj osrednjega knjigovodstvenega urada mora vedeti vse ravnotako dobro, kakor vi, mora pa vsem ohraniti najstrožjo molčečnost. Kakor ste dosedaj vse zaupali c. kr. Kmetijski družbi kranjski, tako morete zaupati v dobrohotnost tega novega urada. Zato vas še enkrat pozivamo, da se poslužite ugodne prilike, ker, kakor že omenjeno, je naloga tega urada edinole delati v korist kmetijstva.

Pojasnjeno bodi, da udeleženci ne bodo imeli prav nobenih stroškov, ker jim c. kr. Kmetijska družba povrne vse pošne stroške, ki nastanejo z dopisovanjem. Poleg tega se bodo dovolile udeležencem, ki bodo po naših nasvetih napravili kake izpremembe, tudi — primerne podpore.

noči so hodili tulit pred župnišče, Gliha je natosil župnikovim kokošim čmerike, da so vse poginile, ženske so zmerjale župnika na cesti in Glihova žena se je zarekla, da k župnikovi maši ne pojde več, ker se boji, da jo bo zamaševal.

Pa to še ni bilo vse. O sv. Jakobu je nakrat nastala huda ura. Grmelo je in bliskalo se je, oblaki so trosili po škocijanskem polju debelo točo, ki je pobila žito na polju, trto v goricah, le župnikove njive in nekaj drugih, ki so bile v gorskem zatišju, so bile čisto malo prizadete.

Nastal je vihar, velik vihar med ljudmi. Župnik je molil iz brevirja molitev zoper hudo uro, tudi za njive svojih sovražnikov in za gorice pijancev je molil. Toda župljani tega niso vedeli in tudi ne verjeli. Skrivati se je moral župnik več dni, da ga ni napadlo in ubilo razjarjeno ljudstvo, ki ga je iskalo. Le na besedo kapelanovo so se ljudje pomirili toliko, da so se počasi vračali domov. Jezili so se dalje in bivši cerkovnik Gliha je dokazoval sosedom, da ima župnik smrtni greh na sebi, ker zatira take ubožce, kakor je on, in zato tudi nima moči, da bi se uspešno uprl vragu, kadar dela hudo uro. Svetoval jim je, da naj gredo v Gorjance po staroverskega župnika, češ, da je on svet mož in ima moč odganjati točo.

Gliha je imel velik vpliv pri ljudstvu. Imeli so ga za spokornika, za svetnika. Pravili so, da se mu je Bog razodel in mu naročil, naj ubije Vlahinjo Petko, ker je napravila na svetu že toliko hudega. Gliha je bil vojvoda na vseh božjih potih, je vodil „vrtec“, pobožni romarski ples na Žalostni gori, je bil boter brezštevlnim otrokom, je popravljaj pri službi božji napake kapelanov in kmet Brezar iz Logič je celo trdil, da

Porabite torej ugodno priliko in prijavite se takoj z dopisnico, da ste voljni ravnati se po naših nasvetih in nam pošiljati vsak teden eno poročilo o prejemkih in izdatkih, bodisi da obstoje ti v denarju, blagu ali v čem drugem. Vsi nasveti se bodo dajali popolnoma brezplačno in bo vse uradovanje popolnoma tajno.

Ker začne osrednji urad za kmetijsko knjigovodstvo poslovati že s 1. januarjem 1913, je nujno potrebno, da se takoj prijavite, sicer bi moglo biti prepozno, ker bo voditelj tega urada vsakega udeleženca v najkrajšem času obiskal, da ga o vsem potrebnem pouči.

Nadejamo se obile udeležbe, ker gre le za korist kmetijstva! Ta oklic velja le za kranjske kmetovavce.

Z vestnim zapisovanjem se naučimo pametno in varčno gospodariti, varčnost pa je vir blagostanja.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Koliko je žag na Kranjskem. Na Kranjskem je 62 parnih in 789 vodnih žag. Vsega skupaj je 2171 klin in 311 cirkularjev.

Dobavni razpis. C. in kr. mornarski provijantni urad v Pulju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava pokupiti po trgovskem običaju razne predmete, med katerimi so tudi: pšenična in ržena moka, kumin, grah, fižol, močnate jedi (testenine), čebula, svinjska mast, krompir, kis, vino i. dr. Ponudbe je vložiti takoj, najkasneje do 30. novembra 1912, pri c. in kr. mornarskem provijantnem uradu v Pulju. Razpis in uzančni zvezek je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani vpogled.

DOPISI.

Mavčiče, 13. novembra. Stoletna pratika je letos uganila. „Sv. Martina solnce blišči — drugi dan po zimsko sneži!“ Dobili smo prvi sneg. Zemlja je bila zmrznjena, zato bo sneg ostal. Ljudje imajo še zelje in nekaj repe zunaj. Kdor odlaša, se mu kuha slaba kaša. Danes zopet sneži. Leto narobe — jesen narobe. Dobro je še to, da smo listje in nastil spravili domov. Letina je srednja. Mislili smo, da bo dokaj boljša. — Naša župna cerkev dobi nove orglje. Izdeluje jih g. Zupan v Kamni Gorici. Da bi le kmalu zapele. Stale bodo do 5000 K. — Prihodnjo pomlad se bo zgradila na koncu naše vasi nova stavba, lepo šolsko poslopje. Saj je pa tudi treba dobiti nekaj prostorov za društva in za občinsko pisarno. Zato bi prav prišla ta univerza, ki je za šolo že zdavnaj premajhna. Tu se vidi takoj zasluga novega g. župana J. Oblaka z Jame, g. okr. gla-

zna več, kakor župnik. Tudi se je časih pripetilo, da se je Gliha naenkrat začel tresti kakor zamaknjene in je prorokoval prihodnje reči.

Župnik Zalokar pa se ni udal ljudskemu strahovanju in je odločno korakal dalje po začrtani poti. Nastavil je mladega cerkovnika Medka Rabarela, ki je bil sin telškega cerkovnika, in o katerem so ljudje pravili, da je bil oče njegovi materi tisti rojski Anzelj, ki so ga modri bratje obesili. Pretakala se je torej v njem kolikor toliko plemenita kri. Župnik ga je klical za Bernharda, kadar je bil dobre volje.

Družčan Gliha Povše je bil oženjen, pa brez otrok. V mladih letih je prišel vsled uboja ob kmetijo, a z zlorabo božjih rečij si je nabral precej imetja, da je lahko kupil hišo od zburške graščine.

Neke nedelje je zbral Gliha veliko ljudij okrog sebe. Mahal je z rokama in se križal, pa govoril:

„Ljudje božji! Ko sem jaz prvokrat romal v Ahen, je že od tega 20 let. In takrat je šel z mano tudi tisti Vlah Ivo, o katerem so časih pravili, da se je zapisal vragu. Nekaj takega je že moralo biti, saj sem sam čul iz ust gospoda Hermana Werneja, našega beneficijata pri oltarju sv. Cirila in Metoda, ki je moj prijatelj in že 35 let opravlja v Ahenu to službo. Gospod Herman mi je namreč povedal, koliko je imel opraviti z Ivotom, da je ta pretrgal svojo pregrešno zvezo s hudobcem. Ivo je zdaj pošteni in tudi njegova Barica je spoštovana žena. Pa kaj mi je Ivo povedal, ko sva se vračala iz šesttedenske božje poti domov in molila sv. rožni venec! Kakor veste, je bila tista Petka, ki sem jo jaz na božje povelje spravil na oni svet, žena Vlaha Mateja. Matej pa je imel brata Ivota in ta Ivo je vzel za ženo Matejevo hčer Barico. Ivo je bil torej in je mož, ki je vedel za vse spletke nekdanjih „modrih bratov“, on pozna vsak kamen na cesti, vsako drevo v gozdu, on pozna vse ljudi po okolici. . . .“ „pa tudi vse konje po hlevih“ — „kajpada!“ ponovil je Gliha zadnje besede, katere je bil izustil nekdo izmed poslušavcev.

Dalje prih.

varja in č. g. dr. Jos. Marinkota. Bog jih živi! Naše mlado gasivno društvo dobi kmalu svoje orodje, potem imamo eno potrebno društvo več.

Iz Trziča. V nedeljo so predstavljali društveniki sv. Jožefa znano žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Ker se je igra že tretjič ponavljala, je bila to pot predstava manj dobro obiskana, dasi so igralci izborna nastopali. — Jutri priredi dekliška Marijina družba evharistično slavnost ob pol 8. uri zvečer z deklaracijami, petjem, slavnostnim govorom in dvema evharističnima igrama. Slavnostna predstava se bo ponavljala 24. t. m. ob 5 uri popoldne. Vstopnice se dobivajo v prostorih Marijine družbe. — Nemci so izobesili na novi šulferajnski šoli preteklo nedeljo frankfurtarsko zastavo. Vsled te nepotrebne demonstracije je bilo mnogo razburjenja po trgu. — Oni vajenec, o katerem je nekdo poročal v zadnjem „Gorenjcu“, da je poneveril pri peku Lassnigu večjo svoto, je že izpuščen iz zapora, ker se mu ni moglo ničesar dokazati. — Vsak torek se vrše v društvu predavanja, ki so vedno bolj obiskana. Zadnje predavanje g. župnika o vojski je zopet napolnilo vso društveno dvorano.

Dovje. Dne 6. novembra je preblag. gospod c. kr. okr. glavar župnik iz Radovljice pripel velezasluznemu g. župniku in duhovnemu svetniku Jak. Aljažu v lepo ozaljšani šolski sobi zlat zasluzni križec s krono. Navzoč je bil pri slovesnosti visokočast. g. dekan in kanonik Novak, preč. g. župnik in poslanec Piber, zastopano je bilo Slov. plan. društvo, tovarna v Mojstrani, c. kr. orožništvo, c. kr. železnično uradništvo. Navzoči so bili občinski odborniki, na čelu jim g. župan, dalje učiteljstvo, nekaj gg. duhovnikov in šolska mladina.

Koprivnik v Bohinju. Snega je padlo 12. t. m. čez pol metra in še neprestano sneži. — Ravno ta dan je umrl tukaj 67 let stari Jakob Sodja, „Gorenjčevim“ bravcem znan pod imenom „Martinčev Jaka“. N. v m. p.! — Svetega Martina semenj je bil letos bolj slabo obiskan. Prodajavci so se pritoževali o slabi kupčiji. Povsod se pozna — letošnje poletje.

Politični obzor.

V državnem zboru na Dunaju je bila dolga debata o krivičnih naredbah justičnega ministra Hohenburgerja. Ker so ga Čehi trdo prijemali, se je onesvestil in so ga morali odpeljati iz zbornice.

Kakšni so interesi Avstrije na Balkanu? 1. Srbija ne sme biti močna, da ne bodo avstrijski Srbi škilihi čez mejo. 2. Srbija ne sme dobiti ozemlja do Adrijskega morja, ker hoče Avstrija na tem ozemlju imeti pravico, da bo zgradila železnice do Egejskega morja in mogla po tej poti spravljati brez colnine naprej svoje blago, kar ji mora biti zagotovljeno po pogodbi 3. Srbija ne sme dobiti luke na Jadranskem morju, da se bo moglo tu svobodno gibati avstrijsko brodovje. — O interesih Nemcev na Balkanu pa pravi poslanec Jerzabek v „Reichsposti“ (ta list je zadnje dni zasukal vesla!) „Slovanskega vpliva v Avstriji se nam je le tedaj bati, če pustimo, da se bodo stvari na Balkanu razvijale prosto. Danes imamo Nemci še gospodarsko premoč. Kaj pa bo, če se panslavizem na Balkanu tudi v gospodarskem oziru obrne proti nam? Proti temu se moramo zdaj zavaroovati z vsemi silami. Zdaj je čas, da se dvigne avstrijski orel.“

C. kr. češki častniški klub. Pod tem naslovom so v Pragi češki častniki napravili klub. Povelje kornega komanda je častnike razgnalo na vse vetrove.

Sarajevo. Nekatero srbske mladeniče, ki so šli na Srbsko za prostovoljce, pa so se vrnili, ker jih tam niso sprejeli, so tu zaprli.

Ogri in Cuvaj. Ogrski ministrski predsednik Lukacs je v zbornici govoril za Cuvaja in se je pritoževal nad tem, da se Avstrija vtiika v ogrske zadeve in da poslanci hočejo odstavljati kraljevega komisarja. — Nato je odgovorila „Reichspost“: „Glavna pritožba proti Cuvajevemu režimu ne obstoja v tem, da se je na Hrvaškem uvedel kraljevi komisarijat, ampak v tem, da je Cuvaj iz komisarijata napravil zistem absolutističnih samovoljnosti in umazanih afer.“

Prostozidarji na Ogrskem. Na prostozidarskem shodu v Bruselju je rekel veliki mojster Deshamps: „Nisem mogel niti slutiti, da ima Ogrska tako močno, agilno in napredno prostozidarstvo.“ — Seve po ogrskih mestih, kjer je največ prostozidarjev, je tudi največ Židov. Tež židovski bandi je boj za proticerkvene politične zakone prva skrb.

Italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu je avstrijski cesar Franc Jožef za god prav prisrčno čestital in pohvalil hrabrost, katero je pokazala italijanska vojska v Tripolisu.

V Belgrad je prišel Gučkov, bivši predsednik ruske vojske.

Nov srbski red, ki se bo imenoval Dušan Sinji, se bo napravil za vojake, ki so se odlikovali v boju.

Srbi in katoličani. Ko je prišel kralj Peter v Skopje, ni zvonilo pri katoliški cerkvi in katoliška duhovščina ni prišla kralja pozdravit.

Rumuni imajo kisle obraze in zavistne poglede, ker so si Bolgari in Srbi pridobili toliko sveta in slave. Sedaj jim je žal, da so rajši pri peči ležali in Status quo stražili, kakor da bi šli nad Turka. Pri razdelitvi plena bi bili pa radi deležniki. Od Bolgarov bi radi kaj dobili. Zato z vso naglico delajo strategično železnico proti Bolgarski z 2000 ženijskimi vojaki. Avstrija podpira Rumune, ker roka umiva roko.

Turki med seboj. Egipčovski princ Aziz Hasan, ki je pri Lozengradu z 20.000 vojaki pobegnil je bil od turške vojne sodnije obsojen v smrt. — Več Mladoturkov je dala vlada zapreti. Djavid-paša je ušel čez mejo.

Turčija na kolenih. Kdo bi si bil to mislil pred enim mesecem! Uradno se potrjuje, da se je Kiamil paša obrnil naravnost na kralja Ferdinanda zaradi premirja in sklepanja miru. Bolgari so zahtevali, da se morajo Turki ponižati in jih prositi za mir brez posredovanja velevlastij. In zgodilo se je tako. Turki so bili k temu koraku primorani, ker je njih vojska v grozno slabem stanju, Carigrad pa pred revolucijo. Zdaj so se pa oglasile velevlasti in hočejo vendar imeti besedo. Rade bi napravile tako, da bi ne imeli Bolgari Carigrada, Grki ne Soluna in Srbi ne Drača.

Home-Rule padel! Angleška vlada bi rada dala Irce samoupravo. Zakon, po katerem bi Irce to dosegli, je bil v razpravi angleške zbornice dne 12. t. m., a je propadel z 228. proti 206. glasovom. S tem je dobila klobuto tudi angleška vlada, ki pa zaradi sedanjih homatij na Balkanu ne misli odstopiti. Prvič je padla vlada zaradi tega predloga že l. 1886, ko se je Gladstone potegoval za svobodo Ircev, drugič pa l. 1894.

Španski ministrski predsednik Canalejas umorjen. Anarhisti so zopet napravili velik zločin. Dne 12. t. m. je znani anarhist Manuel Pardinós Serrato z revolverjem od blizu ustrelil ministrskega predsednika Canalejasa, ko je šel od zajutka v ministrstvo. Canalejas se je zgrudil mrtev. Ena kroglica mu je šla v prsi in druga v glavo. Ena kroglica je razbila veliko okno pri prodajavnici. Mrliča so prenesli v ministrstvo, kamor je prišel tudi kralj Alfonz. Morivec je nekaj časa bežal, potem se je pa sam ustrelil. Vsa Španska se zgraža nad umorom ministrskega predsednika. Kralj je ukazal, da naj se Canalejas pokoplje z vso častjo. Star je bil Canalejas 58 let. Trudil se je, da bi uredil na Španskem splošno versko svobodo, da bi se ne naseljevali novi redovi in da bi bil odpravljen konkordat. Morivec je bil že prej vladi znan kot jako nevaren anarhist. Ustrelil je na Canalejasa, ko je ta pregledoval pri neki knjigarni nove knjige. Pol ure pred smrtjo je rekel Canalejas svojem hišniku, ko je odhajal od doma, danes bomo imeli slab dan. Slutil je že davno, da je obsojen na smrt. Četudi je bil liberalce in se je bal, da bi bil zadnjo nedeljo prepovedal neki shod na čast Ferrerju, mu roka anarhista vendar ni prizanesla.

Novičar.

Meščanska zveza v Kranju ima prihodnji torek, dne 19. t. m., zvečer ob osmi uri v gostivni g. Franca Kuralla izvenredni občni zbor. Odbor vabi vse člane, da se gotovo udeleže zborovanja.

Shoda Kmečke Zveze, ki sta se vršila preteklo nedeljo dopoldne v Olševku pri „Krblju“ in popoldne v Hrastju pri predsedniku K. Z., g. Brodarju, sta prav lepo uspela. Poslanec Jarc je bil zadržan priti, ker je moral ostati na Dunaju, prišla pa sta poslanca Demšar in Zabret. Prvi je govoril o zunanem in notranjem političnem položaju in o bojih, ki jih bijejo naši bratje s Turki. Drugi pa je opozarjal zbrane može na veliki pomen zadružništva, zlasti z ozirom na krajevne razmere. Na popoldanskem shodu sta govorila tudi predsednik K. Z., g. Brodar, in tajnik K. Z. g. Podlesnik. Izrekla se je tudi zaupnica S. L. S. in njenim poslancem.

Dr. Šusteršič je s svojo politiko naše liberalce pripravil popolnoma ob pamet. Ker se liberalci sedaj hudujejo nad obstrukcijo, dr. Šusteršič noče obstruirati in je na strani liberalcev, vodstvo kluba je pa začasno zapustil dr. Dulibiču. Iz dna žalosnega srca je sedaj „Narod“ vzkliknil o Šusteršiču: „In ostal bo deželni glavar!“

Za ranjence na Balkanu je darovala ljubljanska mesna občina 3000 kron.

Satanska zlobnost. Znano je, da so naši poslanci najprej z lepo, in ko to ni nič ni izdalo, potem z grdo storili vse, da bi rešili Hrvate Cuvaja. Izbrali so za to najugodnejši trenotek in žrtvovali Hivatom na ljubo naše slovenske interese in ugodnosti. Vsak pošten Slovenec in Slovan jih mora pohvaliti. Drugače pa naši liberalci in rdečkarji! Ti so prej pisali in kričali: „Glejte, slovenski klerikalci se za Hrvate nič ne brigajo!“ Sedaj, ko sta Jarc in Gostinčar prav za Hrvate začela z obstrukcijo v proračunskem odseku in ko se je delegat Šusteršič in ves klub za Hrvate na vso moč potegnili, pa liberalci kriče: „Klerikalna obstrukcija je otročja! Vlada je klenkalce n-jela, da obstruirajo, ker hoče

dobiti povod, da bi razpustila državni zbor in vladala z § 14." — Tako liberalci vse na glavo postavljajo. Če imajo slovenski liberalci še kaj slovenskega čuvstva in kaj pojma o slovenski vzajemnosti, naj bi vsaj molčali, če nočejo sodelovati, ko se drugi žrtvujejo za zatirane Hrvate. — Rdečkarji so pa že zlobnejši. Ko so zavohali, da delo naših poslancev za Hrvate utegne, vkljub vsem oviram v najvišjih krogih, imeti vseh, je pa prinesla „Zarja“ tole poročilo: „V dobro poučenih krogih trdijo, da se bliža konec Cuvajeve s rahovlade na Hrvaškem, če le ne prepreči brezmišelnost obstrukcija slovenskih in hrvaških klerikalcev v državnem zboru vse delo... Ugodno rešitev hrvaških zmed obtežuje doslej le obstrukcija jugoslovanskih klerikalcev." — Ali ni to prav satanska zlobnost in nesramnost?

Dr. Tuma o Evharistiji. Resnica je, da ljudje ne morejo biti brez vere. Kdor noče verovati, kar nam je Sin božji razodel, ta mora verovati, kar blebetajo zmedeni brezverski modrijani. Takega modrijana se je hotel pokazati tudi znani dr. Tuma, ki je pretečeno nedeljo popoldne predaval v tržaškem „Ljudskem domu“ o predmetu: Evharistija in socializem. Ako je le polovico teh bedastoč dr. Tuma izrekel, kakor jih objavlja po njegovem govoru ljubljanska „Zarja“, tedaj so morali biti ubogi poslušavci ali neskončno potrpežljivi, ali pa neznansko nevedni, da so mogli poslušati in mirno požirati to klobasarijo. Tuma je baje izrekel, ako smemo „Zarji“ verjeti, tole: „Veliki ruski filozof Tolstoj je dejal, da je največji hudodelec oni, ki vtepava mladim otrokom gotove resnice." — Mi pa pravimo, da Tolstoj tega nikdar ni govoril, pa, ako bi bil tudi res tako neumno govoril, lahko rečemo: Koliko večji hudodelec je šele tisti, ki vtepava starim otrokom — kakor so socialni demokratje — gotove laži. Taka gotova laž je Tumova trditev: „Nobena knjiga ni napravila toliko zla, kakor katekizem." Posebno doktorska je pa Tumova definicija o Evharistiji, ki se glasi: „Evharistija pomeni nekaj kakor zahvalo višjemu bitju. V katoliški cerkvi pomeni jedro vsega katoliškega nauka." — Naravnost nesramno pa je, kako Tuma popisuje zadnjo večerjo Kristusovo in postavitev svete Evharistije. Pravi namreč, da se je vršilo tako: „Nazarenc je pogostil svoje apostole z vinom in kruhom ter jim je dejal: „Živajte to v moj spomin!" — Tu je dr. Tuma ali namenoma potvoril katekizem, ker je hotel svoje poslušavce učiti zmote, ali pa je katekizem že čisto pozabil, in bi se moral sramovati svoje nevednosti pred učenci ljudske šole. Nič ni čudnega, če je dr. Tuma sredi govora stokal, da si je izbral za govor jako težak predmet, saj se mu je že vse, kar je kdaj znal in vedel o Evharistiji, izkadilo iz glave. Pri vsi zmedenosti pojmov je izbleknil rdeči doktor vendar eno resnično, ko je dejal: „Ako bomo verjeli krščanske resnice, bomo tudi spoznali in razumeli Evharistijo." Pristavil bi bil lahko še tele besede: „Ljubi moji poslušavci! Odslej pa ne ležimo več doma, kadar je božja služba, ampak hodimo radi v cerkev h krščanskemu nauku, kajti sv. apostol Pavel pravi: „Vera prihaja od poslušanja." In potem ne bomo več v božjih rečeh tamasti, ampak bomo lahko tudi o Evharistiji pametno govorili, ako bomo poslušali božjo modrost, ki se oznanjuje v cerkvi."

Izgnali so iz Srbije dopisnika „Zarje“ in „Glasu Svobode“. Socijalistični poslanec sodrug Lapčević je posredoval pri srbskem ministru, da bi ga ne potisnili čez mejo, pa ni nič opravil. Rdeči bratec je bil namreč lezel v Skoplje označevati brezmišelnost in nepravilnost verskega in plemenskega boja, in se je rogala Srbom, češ, čemu se vojskujete, saj stanujejo tukaj tudi druge narodnosti, zvežite se rajši s Turki za razredni boj in pustite vsak narodni boj. Med potjo je ošofal tudi srbske dostojanstvenike in se v dopisih iz njih norčeval. Zato je pa dobil povelje „Natrag, Švaba!" Ljubljanski narodnjaki so svojega bivšega zaveznika prijazno sprejeli.

Konferenca škofov goriške metropolije je bila ta teden v Ljubljani. Došli so škofje: ekselenca dr. Franc Borgia Sedej, metropolit in knezo-nadškof goriški, ekselenca Janez Krstnik Flapp, škof poreško-puljski, presvitli dr. Anton Mahnič, škof krški, in presvitli dr. Andrej Karlin, škof tržaško-koprski. Glavni predmet posvetovanja je bilo cerkveno pravo.

One krajne šolske svete, oziroma šolska vodstva na Gorenjskem, katera nam še niso poslala orlovega papirja za natisk šolskih izpričeval, uljudno prosimo, da to store čimpreje.

Kranjskemu odboru za nabiranje darov balkanskemu Rdečemu križu so poslali doslej naši kmečki posestniki krog dva vagona krompirja in ga še dovažajo. Odbor se prav toplo zahvaljuje tej dobrosočnosti in temu prelepemu izrazu zlatega srca našega ljudstva. Prvotno se je mislilo krompir poslati v Črno Goro. Toda ker je odbor proizvedel, da bi prevoznja mnogo stala in da je promet med Kotorom in Celinjem vsled snežnih zametov ustavljen, sklenil je, da se ves krompir prodaja po tržni ceni in denar nad 1000 K, vpošlje Črnogorcem „kot dar kmečkih posestnikov kranjskega sodnega okraja". O izvršetku bomo poročali v prihodnji

številki "Gorenjca". Za enkrat vsem darovavcem priručna zahvala. Odbor.

Ciganka ušla. V Kranju je bila v zaporu ciganka. Sv. Martina večer, ko je grmelo, se je priplazil cigan čez zid na vrt pod okno, izruval omrežje in potegnil ciganko na prosto. O ciganki ni več sledu.

Sneg je zapadel prve dni tega tedna po Gorenjskem precej na visoko. Sv. Martin je prijahal na belem konju.

Ogenj v Šenčurju. V ponedeljek ob dveh popoldne je pogorela kajša copatarice Ivane Markuta. Zgorela sta tudi skedenj in hlev.

Sirov kovaški vajenec. V Kranju je mlad kovaški vajenec zavravno napadel iz maščevanja posestnika Ivana Kamnarja z nožem. Dobil je težke rane na rami in ključnici. Mladega napadavca so zaprli.

Poročil se je g. dr. Ernest Rekar, odvetniški koncipij nt z gđcno. Mici Schrey na Jesenicah.

Promocija. Na dunajskem vseučilišču je bil odvetniški kandidat Marko Natlačen promoviran za doktorja prava.

V Železnikih je v četrtek zjutraj ob dveh pogorela hiša mesarja Josipa Košmelja. Tudi streha sosednje Flandrove hiše se je že vnemala, pa so pogasili. K sreči ni bilo vetra.

V Trnovcu pri Medvodah je Jakob Polenšek po svoji ženi toliko časa z burkljami udrihal, da jo je ubil. Oba sta bila pijanca.

V Št. Vidu nad Ljubljano je bil za župana zopet izvoljen g. Anton Belec, za njegovega namestnika p. g. Valentin Cirman.

Poročil se bo g. Ivan Kerč, c. kr. sodnik na Vrhniki, z gđc. Karlo Jäger iz Kranja.

V Bohinju se prihodnjo nedeljo prične sankanje.

Na Studenem v Selški dolini se je ponesrečil 24 letni Andrej Veber, ki je peljal deske v Loko. Ko je v klancu zavrl, se mu je prelomila os pri vozu in fanta je voz pritisnil tako, da je bil na mestu mrtve.

Pod Sv. Barbaro pri Škofji Loki v potoku Hrastnici so našli zadnjo nedeljo mrtvega 64 letnega delavca Boštijana Koširja iz Črnega Vrha. Prilezel je iz Loke, kjer je baje še napravil testament, a najbrž ni mogel ravno iti in je padel v vodo. Pri sebi je imel 60 kron denarja.

V črnogorsko vojsko sta šla Slovenca jurista Mihael Čop z Blejske Dobrave in Blaž Lipar iz Šmarice pri Kamniku, oba bivša dijaka kranjske gimnazije.

Pri gradnji belokranjske železnice so dne 8. t. m. dovršili 420 m dolgi predor pri Lazih.

Dragocena ponudba Slovenske Straže! Proti mesečnim obrokom po 4 krome 75 vinarjev vsakdo dobi turško srečko, s katero že po vplačilu prvega obroka more zadeti dne 1. decembra t. l. glavni dobitnik čistih 400.000 frankov. Turške srečke igrajo še do 1. 1974, imajo vsako leto šest žrebanj in mora biti vsaka srečka izžrebana. Vplačani mesečni obroki tedaj niso izgubljeni, marveč mora vsak lastnik turške srečke zadeti vsaj najmanjši dobitnik, ki znaša 400 frankov. Komur pa se turška srečka zdi predraga, more dobiti na mesečne obroke druge cenejše srečke, ki istotako igrajo še dolgo vrsto let in imajo vsako leto za več 100.000 kron glavnih dobitkov. Pojasnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Razglas. Manj premožni in nepremožni gozdni posestniki, ki kažejo gospodarski napredek, dobe iz državne gozdne drevesnice v Kranjski za leto 1913. brezplačno sadih od smrek, proti temu, da plačajo poštno stroške za prekopavanje in zavijanje po 2 K za vsakih tisoč sadih. Doličniki, ki se zanimajo, za te sadike se morajo vsaj do 8. decembra 1912. pri županstvu ustno zglašiti ali pa do tistega dne na županstvo pisмено prošnjo vposlati. — Po tem dnevu je vsaka prošnja zakasnela. V prošnji se mora: 1.) kraj, kjer se bode sadilo, 2.) številka gozdne parcele, 3.) davčna občina, 4.) velikost goljave, ki jo je treba pogozditi in 5.) konečno način dopušljanje (s pošto ali brzovozno) naznaniti in jej dvakrat toliko kron pridejati za kolikor tisoč smrek se prosi. V prošnji se ima tudi natanko naznaniti naslov prosiven, število sadih, ki odpadejo na vsakega prosivca, zadnja pošta ali železnična postaja. Teh prošenj ni treba kolekovati. Na prošnje za druge vrste sadik, kakor smrek, na zakasnele prošnje, na prošnje brez denarnih zneskov, na prošnje premožnih in na prošnje za velike množine sadik, ne da bi se naznanilo, kako da se bodo vporabljale, se ne bode oziralo. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju.

Na tedenski semenj v Kranju dne 11. t. m. je bilo prignanih: 125 glav domače govede (za mesarja 70), 14 telet, 15 glav bosenske govede, hrvaške govede 00 in 43 domačih prešičev ter 1 domač kozel in 12 domačih ovac. — Za kilogram žive teže: za pitane vole 90 v, za srednje pitane vole 80 do 84 v, za nepitane 73 do 82 v, za bosensko goved 84 v, za teleta 1 K 04 v, za pitane prešiče 1 K 20 v, prešiči za reja 1 K 50 v. — Za 100 kg pšenice 24 K; rž 23 K; ječmen 22 K; oves 23 K; kornuza 22 K; ajda 26 K; proso 21 K; krompir 5 K 50 v, fižol (rdeč) 26 K, koks

29 K, detelja 1-60 K, slanina 2— K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 3-20 K, jajce 12 v, seno 6 K, pšenična moka 36 v, kaša 36 v, ješprenj 34 v.

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja (17) sv. Gregor; ponedeljek (18) sv. Evgen; torek (19) sv. Elizabeta; sredo (20) sv. Feliks Val.; četrtek (21.) Darov. M. D.; petek (22.) sv. Cecilija; sobota (23.) sv. Klemen, pap.

* * *

Za srbski «Rdeči križ» je dala francoska tvrdka Schneider v Creuzotu, ki je vtila za Srbijo izvrstne topove, 20.000 frankov.

Turki na Češkem. Več sto turških vojakov, ki so pobegnili iz Sandžaka v Bosno, so prepeljali mimo Dunaja v severne češke kraje. Turški beguni imajo isto plačo, kot naši vojaki.

Za tobak se da v Avstriji v enem mesecu 53 milijonov kron.

Junaški Srbi. Pred bolnico v Belgradu je zdihovala srbska mamica, ki je prišla več ur daleč peš, in je proizvedovala po svojem najmlajšem sinu Štirje njeni sinovi so padli v boju pri Kumanovem, 16 let starega Miškota pa niso hoteli vzeti k vojakom, ker je bil še premlad. Ni mogel strpeti doma, ampak je hotel pomagati pri osvoboditvi zatiranih bratov in je tedaj šel med četaše. Za tega je želela mamica izvedeti, če je še živ.

Stekel pes je v Gorici in okolici oklal devet otrok, katere so prepeljali v zavod na Dunaj, da se ozdravijo.

Železniške nesreče. Na ruski meji se je ponesrečil vlak, ko je vozil proti Odesi. Privozil je vlak v sredino nekega predora, tu je pa padla nanj velika skala, ki je razbila stroj, poštni voz in tri druge vozove. 15 oseb je bilo mrtvih in 19 ranjenih. — Na progi Budimpešta—Reka je pa skočil s tira tovorni vlak, 6 vagonov se je razbilo. Kmalu nato je privozil tja še drug vlak in ranjenih je bilo več oseb in zopet nekaj vozov razbitih.

Nesreča na železnici. Pri Indianopolisu v Ameriki sta trčila dva vlaka. Mrtvih je 14 oseb, ranjenih pa 25.

Pravdni stroški. Višje upravno sodišče je izdalo na pritožbo Edvarda Pihlerja iz Dravograda važno rzsodbo, da se pravdni stroški smejo pri odmeri osebno-dohodninskega davka šteti med izdatke.

Kako velika je Kranjska? Kranjska meri 9956 km². 1 kvadratni kilometer ima 1 milijon kvadratnih metrov ali 100 hektarov = okoli 170 oralov.

Koliko časa gre pismo iz Transvaala do nas. Transvaal je država v južni Afriki, kjer je bila pred leti huda burska vojska. Pred nami leži dopisnica iz Transvaala. Oddana je bila 9. oktobra in došla je 8. novembra — torej je hodila en mesec.

Petrograd. V baltiški ladjedelnici je izbruhnil velik požar.

Drač (Durazzo) je živahno pristanišče v Albaniji v skaderskem vilajetu. Mesto s 5000 prebivavci stoji na polotoku ali rtu, ki sega v Adrijansko morje, in se je v starem času imenovalo Epidamnus, pozneje pod Rimljani pa Dyrrhachium. V 10. in 11. veku so mesto dvakrat premagali Bolgari, pa so ga zopet dobili Bizantinci in dvakrat Benečani. L. 1501. je prišlo pod turško oblast. Mesto ni lepo, pa ima mnogo častitljivih starin. Odtod do italijanske luke v Brindisi je 150 km. Zato se Italiji sline cede po Draču.

Novejše vesti.

Ljubljana. Liberalci niso edini glede proslave zmage kristijanov nad Turki. „Narod“ lovi muhe.

Tri vagoni Bolgarov se je včeraj popoldne peljalo mimo Kranja. Šli so iz Amerike na Bolgarsko, in sicer, kakor so rekli, v Carigrad na črno kavo.

Budimpešta, 14. novembra. Cuvaj ostane kraljevi komisar na Hrvaškem toliko časa, dokler se ne dobi saborska večina, ki bo pripravljena potrditi nagodbo z Ogrsko iz l. 1868. (To je turška svoboda!)

Dunaj, 14. novembra. Predsednik sobranja Danev je napravil v Budimpešti dober vtis. Objubil je, da se bode Bolgarija ozirala na želje velevlavstij na vsi črti.

Rjeka, 15. novembra. Črnogorci so pred Skadrom in Tarabošem prisilili turške baterije, da so obmolknele. Taraboš je zelo porušen, tudi Skader je poškodovan.

Belgrad, 14. novembra. Za Bitolj se blje hud boj, ker se Turki niso hoteli brezpogojno podati. Grki so prišli Srbom na pomoč.

Belgrad, 14. novembra. „Mali Žurnal“ piše: „Mi bomo Turkom diktirali mirovne pogoje, potem bomo šele vprašali, kaj pravijo gospodje na Dunaju.“ Srbski listi izživljejo vlado k vojni z Avstrijo, češ, da naj pomaga rešiti srbske brate, ki ječe pod avstrijskim jarmom. Semkar je došlo doslej 25.000 Srbov iz Amerike in pozivljejo se tudi drugi, ki so v vojaških letih, da naj se vrnejo.

Sofija, 14. nov. Iz Drinopolja so Turki napravili zopet izpad, pa so bili zavrženi z velikimi izgubami. — Ruski letavec Ignatjev je krožil v zrakoplovu nad Drinopoljem, a zadel ga je turški šrapnel. Priletel je na tla in obležal mrtev. Zrakoplov je popolnoma srt.

Sofija, 14. novembra. Turška vlada je predložila bolgarski vladi predlog za premirje. Ministrski svet v Sofiji se je o tem predlogu posvetoval in je bil baje pri volji, skleniti premirje, ako Turki izpraznijo Drinopolj in Skader. Nato bi se zvezne države pomenile s Turki o pogojih za mir.

Sofija, 15. novembra. Kralj Ferdinand je že v Cataldži. Slavnostnega vhoda ne bo imel v Carigrad, ampak bo sklenil mir v San Štefanu, kakor Rusi l. 1878. — Bolgari čakajo glede premirja odgovora od balkanskih vlad. — Bolgari žele, da bi dobila Srbija pristanišče v Jadranskem, ne pa v Egejskem morju.

Bolgari zavzeli Cataldžo. Makedonski četaši so naprej prodrali med jezerom Derkos in Črnim morjem ter zasedli mesto Derkos. Na jugu je oviralo prodranje Bolgarov jezero Čekmedže. Zato so Bolgari z vso silo udarili na turško središče. Na vsaki strani se je bojevalo okoli 200.000 mož. Vsa bojna črta je bila dolga 25 km (kakor je od Ljubljane do Kranja). Dne 15. t. m. zjutraj so Bolgari predrli turško središče in zasedli šest utrdb ter Hademkōj, turški glavni stan, odkoder je le še 26 km do Carigrada. Turki so zbežali in razstrelili mostove pri Čekmedži in San Štefanu.

Bukarešt, 15. novembra. Bolgarski poslanik Kalinkov je nenadoma odpotoval iz Bukarešte. Bolgarija je zaprla mejo proti Rumuniji.

Atene, 13. novembra. V bitki pri Jenici se je bojevalo z Grki 35.000 Turkov z 42. topovi. Grki so zmagali. Padlo je 2000 Turkov. Grki so vjeli 500 Turkov in dobili 22 topov.

Carigrad, 13. novembra. Pri Cataldži se je v turški vojski začela širiti kolera. Včeraj jih je 500 zbolelo in več umrlo. — Iz vse Turčije je doslej prbežalo v Carigrad 120.000 Turkov in 100.000 se jih še pričakuje. Nazaj se več ne vrnejo, ako njihova domovina postane bolgarska, ampak pojdejo v Azijo. Za 1000 ranjenih vojakov skrbi avstrijska kolonija pod vodstvom soproge poslanika Pallavicini.

London, 14. novembra. Angleška, Francoska in Rusija so svetovale Srbiji, da naj ne hodi v Drač. Pač pa so vse velevlasti za samostojnost Albanije.

Madrid, 14. novembra. Morivec Canalejasa je bil Ferrerovec. Rad bi bil umoril kralja. Kralj je pa zakasnel v razstavi. Loža je bila namenila smrt tudi ministrskemu predsedniku, ker jo je še premalo podpiral.

Za smeh in kratek čas.

Kratki dnevi. A: „Zakaj pa nič ne delaš?“ — B: „Dan je zdaj pozimi tako kratek, da se ne izplača, da bi z delom pričel.“

Najbolj gotovo. Jetniški nadzornik lovskima tatovoma: „Zdaj sta kazni doslužila in lahko gresta; menim, da več ne prideta!“ — Ona dva: „Prišla ne bova več, ampak najbolj gotovo naju kmalu priženo!“

Napitnica ženam. „Žene lajšajo naše bolečine, podvoje naše radosti in potrojé naše izdatke. Bog jih živi!“

O hlajenje. Ona: „Lahko sem vendar nesrečna! Predno sem ga vzela, je gorel záme, sedaj pa le še kadil!“

Najhujše. Zdravnik možu, ki ima bolno ženo: „Žalibog, vam moram reči, da bodite pripravljeni na najhujše!“ — Mož: „Pa vendar, mende ne mislite, da bo se ozdravila!“

Če je tako, je lahko dober biti. „Žena, vi imate dobrega moža.“ — Ona: „Zakaj?“ — „Včeraj mi je pravil, da vam ni še nobene žal besede rekel, odkar sta skupaj!“ — Ona: „O, tega bi mu pa tudi ne svetovala!“

Primera. A: „Kaj pa tožiš nad ženo, saj je dobra!“ — B: „Poglej moje čevlje, ali niso tudi dobri?“ — A: „Kajpak, da so!“ — B: „No, vidiš, — pa me vendar tiščel!“

Zdravnikova dobrota. „Torej tudi Vi, gospod zdravnik za nekaj časa odpotujete?“ — Zdravnik: „Res, — naj se moji bolniki malo odpočijejo!“

DRUŠTVA.

Brezje. Jutri, 17. novembra, priredi telovadni odsek na Brezju predstavo: „Črevljari“. Začetek ob pol 5. uri popoldne.

SLOVSTVO.

Finžgar: Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. 1 knjiga. X zvezek „Leposlovne knjižnice“. K 3., elegantno vezana K 4. Založila „Katoška bukvarna“ v Ljubljani. Izvrstni romanopisec Finžgar, čigar izredne pripovedovavne zmožnosti in krasni jezik priznavajo vsi slovenski krogi, je izdal s to knjigo prvo polovico svojega najboljšega dela. Značaje zna risati pisatelj slikovito, dogodke pripoveduje pretresljivo, pa tudi nežno, in občutke srca ima v oblasti kakor malokdo. Ob sedanjih razmerah na Balkanu, ko se ondi, kjer se vrši povest, dviga sveža moč mladega slovanstva, bo našla z gorko narodno zavestjo prešinjena knjiga tem večje priznanje. Pisatelj je to izdajo vnovič pregledal, popravit

Kdor še nima srečke „Slov. Straž e“, naj jo takoj kupi, ker zrebanje se vrši že v ponedeljek 18. novembra. Za nakup srečk je torej čas samo še dva dni! Srečka velja samo eno krono! Dobitki so vredni 2 0000 kron.

Moja stara izkušnja me uči in drži, da tudi za nego kože, ni boljšega mila kakor je svetovno znano **Steckenpferd lilijno mlečno milo Bergmanna** in dr. Tešin od Labl. — Komad po 80 vin. se dobi po vseli tekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere **Bergmannova lilijna krema „Manera“** za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljicah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—31

Glinaste peči

štedilniške, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

170 52-28 **Avgust Dreise**

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Vse rokodelce in sorodne obrti v Kranju in okolici opozarjamo na

občni zbor zadruge rokodelcev in sorodnih obrtov v Kranju, ki se vrši v nedeljo, dne 24. novembra, ob devetih dopoldne na keg-ljišču, „pri Jelenu“ v Kranju. Gre se za ustanovitev bolniške blagajne rokodelcev in njih pomočnikov, v kateri se bo dajala kolikor mogoče visoka bolniška podpora. Z ozirom na to je treba, da se tega važnega občnega zbora udeleže vsi rokodelci (mojstri) v največjem številu. Kateri rokodelce ne pride, je sovražnik lastnega — rokodelskega stanu.

Ceno češko posteljno perje!

1 kilo sivega oskubenega 2 K, boljšega 2-40 K, napolbelega 3-60 K, belega 4-80 K, mehkega 6 K, prve vrste 7-20 K, boljše vrste 8-40 K, najfinejše snežno-belo 9-60 K. — **Izgotovljene postelje** iz gostonitkaste, rdečega, modrega, belega ali rmenega nankina, dobro nabasana pernica ali spodnja pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, 10, 12, 15, 18 K. 200 cm dolga, 140 cm široka, 13, 15, 18, 21 K. Zglavnice, 80 cm dolge, 58 cm široke, 3, 3-50, 4 K. 90 cm dolge, 70 cm široke, 4-50, 5-50, 6 K. Neugajajoče se zamenja ali denar povrne! Obširen ilustrirani cenik povsod zastoj in poštnine prost.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes št. 371 pri Piznu (Češko). 302 12—5

Knjigarna „Iirija“, Kranj

prej K. Florian

priporoča p. n. gg. trgovcem svojo bogato zalogo božičnih in ::: novoletnih razglednic ::: veliko izbero raznih okraskov za božična drevesca* vse po tovarniških cenah. 322 3—2

in izboljšal, tako da je vsestransko dovršena. Priporočamo našim čitateljem, da naj si knjigo kmalu nabavijo.

Obrtniški koledar 1913. Izdal in založil Josip Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Tretji letnik „Obrtniškega koledarja“ daje obrtnikom, rokodelcem, gostivničarjem in tudi drugim, ki se za obrtniški stan zanimajo, potrebna navodila glede obrtnih pravic in dolžnosti. Objavljeno je v tem zvezku knjigovodstvo za mizarje.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam tužno vest, da je danes ob 2. uri popoldne preminula naša iskreno ljubljena mati, teta, sestra, oziroma soproga, gospa

Marija Črnilec roj. Kmet

v 57. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče.

Truplo nepozabne pokojnice se bode v soboto, dne 16. novembra ob pol 9. uri dopoldne blagoslovilo in položilo k večnemu počitku na domačem pokopališču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župnijski cerkvi v Naklem.

Predrago pokojnico priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Naklo, dne 14. novembra 1912.

Vinko Črnilec
soprog.

Ivan, bogoslovec Marija in Alojzija
Franc hčeri.
sinova. 328

Klobase

jetrne in krvave, vsako soboto in nedeljo „na Fidru“. Jutri na Martijnovo domača godba.

Za obilni obisk se priporoča

Alojzija Potuček.

Stanovanje

obstoječe iz hiše s hlevom, se odda takoj v najem. Polja in košnje je toliko, da se lahko redi dvoje goved. Odda se tudi stanovanje brez polja. 334 3—1

Natančnejša pojasnila v Prevoli pri Kranju.

Obrtniški koledar

za leto 1913, izdal Jos. Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine, med drugimi tudi knjigovodstvo za obrtnike. Cena 60 vin., po pošti 70 vin. Dobiva se po vseh knjigarnah in pri izdajatelju. 323

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 183 46

Velik gramofon

pripraven za gostilno, zelo dobro ohranjen se prodaja s ploščami ored za nizko ceno. Pojasnila daje uprava tega lista. 325

272 52—10 Higijenski urejena

Največja snažnost! **BRIVNICA**

Valentin Rozman, Kranj hiš. št. 106, nasproti župne cerkve.

Prodaja najboljših sredstev za negovanje in barvanje las, negovanje kože in zob, toaletnih mil, parfumov, šminke za gledališke odre, lasničarskih izdelkov, krepca, podložkov i. t. d.

Točna postrežba!

Jzmed dobrega najboljši!

171 25-20

Singer Ko., deln. družba živalnih strojev, Kranj, Glavni trg 119.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju.

Vabilo k izvanrednemu občnemu zborovanju ki se vrši

v nedeljo, dne 24. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v gost. „pri Jeleni“ (kegljišče) v Kranju.

DNEVNI RED:

Odobrenje pravil pomožne blagajne v okviru zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju, za politični okraj Kranj (registrovana pomožna blagajna).

Zaradi važnega sklepanja se Vas vabi, da se gotovo zborovanja udeležite.

329 2-1

Načelnik.

Umetni zobje!

Ne da bi se iznuvale zobne korenine, se ustavljajo ameriški umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi plombrirajo zobje

224 20

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydi, Ljubljana.

Najizvrstnejše in najbo jše tamburice izdeluje in razpošilja 297 6-4

Prva sisaška izdelovalnica tamburic **J. Stjepušin, Sisak.**

Odlikovana na pariški razstavi leta 1900 ter na milanski razstavi l. 1896.

Razen tamburic in skladb za tamburice ima razna glasbila, kakor: gosle, citre, kitare, mandoline, harmonike ter okarine i. t. d., za katere pošljem poseben cenik s slikami. — Ilustrirani cenik tamburic razpošiljam vsakomur zastonj.

V isti tovarni izhaja strokovni tamburaški mesečnik z naslovom „TAMBURICA“, ki vsebuje pouk in krasne tamburaške partiture ter stane na leto le 8 kron.

Millioni uporabljajo proti kašlju hripavosti, kataru, zašizenju, krčevitemu in hrznemu kašlju

Kaiserjeve prsne karamelo s tremi jelkami. 283 12-6

6050 not. over. izpričeval od zdravnikov in privatnikov zagotavlja siguren uspeh. Zelo prijetni in dobri bonboni. Paket 20 in 40 vin., doza 60 vin. se dobi pri **KAREL ŠAVNIK**, lekarna pri sv. Trojici v Kranju.

Koroško rženo kavo

priznana edina kavina primes, iz pražarne „Excelsior“ priporoča 303 10-6

Gabrijel Jessernigg, Celovec.

Za polzkušnjo v zavojih po 5 kg za 3 K pošljinne prosto na vsako pošto. Mnogo priznavavnih pisem je na razpolago.

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste v Trstu, ulica St. Martici 11. Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. pošt. hran. št. 121.805.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo kave, čaja, južnega sadja i. t. d.

Postrežba točna in solidna. 113 32

Na deželo pošiljam prosto vožnje po povzetju po železnici in v zavitkih po pošti.

Cenik izhaja štirikrat na leto.

25 000 ur. 1 ura 2-50 K, najnovejša pariška fa-sona, 36 ur natančno idoča, Prima, pozlačena, od 18 kar. zlata se ne razloči, s triletnim jamstvom za samo 2-50 K, 2 uri 4-80 K, 5 ur 11-30 K, 1 pariška pozlačena verižica, najnovejše fasone 50 h, 3 verižice 1-25 K. Brez rizika, pri neugajajočem se porvne denar. Dobiva se po povzetju pri **A. Kapelusz, Krakau (Avstr.)** Dietselgasse 57.—372

Stroj za pletenje nogavic (Strickmaschine) 317 2-2

skoro popolnoma nov, **se prodaja.**

Vpraša naj se pri upravnistvu „Gorenjca“.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da bodem izvrševal še vedno kakor dosedaj svoj

mesarski obrt

v Kranju v hiši šte. 103. Potrudil se bom vedno postreči c. odjemalcem po svojih najboljših močeh.

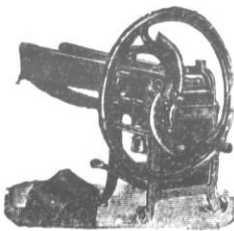
Vest, da se mesarija odda v tej hiši, ne odgovarja resnici.

Za obilni obisk se priporoča

Josip Likozar mesar.

330

Slamopreznice v veliki izberi

brzoparivniki, bakreni kotli za kuhanje žganja, viliti kotli, peči, štedilniki, banje, cevi in vse druge vodovodne pritiskline, okovi za stavbe, vsakovrstno orodje za obrtnike, pristno pozlačeni 274 11

nagrobni križi, krovni škrilj „Zenit“

strešna lepenka, dalmatinski cement, traverze, železniške šine i. t. d. Solična postrežba! priporoča Nizke cene!!

Franc Dolenz, trgovina z železnic, Kranj (Roosova hiša).

Najvišja odlika! Na sedmih prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno, če je na podplatu ustanovno leto 1860.

326 10-1

Šent Peterburške čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

GALOŠE

Vsak dan jih izdelata tovarna 60.000 parov.

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj I.** Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obreatnje hranilne vloge po **4 1/4 0/0** brez vsakega odbitka. Obrestli se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občnam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4 1/2 0/0** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4 1/2 0/0** 128 52-36

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja vsega pupilarno varno komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod ter jamči zanjo dežela Kranjska. Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure do poldne do 1. ure popoldne.